

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.636/2018/5. szám

A Debreceni Ítéltábla a Tekler Ügyvédi Iroda (cím., ügyintéző: dr. Tekler Norbert ügyvéd) által képviselt felperes neve **p.-i** (cím) lakos felperesnek - a dr. Kádár Zsófia kamarai jogtanácsos (cím) által képviselt I.rendű alperes neve (cím) I. rendű és a személyesen eljáró felperes neve **p.-i** (cím) lakos II. rendű alperesek ellen szerződés létre nem jöttének, érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében az Egri Törvényszék 27.P.20.434/2017/16. számú ítélete ellen a felperes által 17. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az eljárás felfüggesztése iránti kérelmet elutasítja.

Az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. rendű alperesnek 10 000 (tízezer) forint fellebbezési eljárási költséget és az államnak 428 800 (négy százhuszonnyolcezer-nyolcszáz) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

2007. január 30-án a felperes és a II. rendű alperes, mint adóstársak az I. rendű alperessel, mint hitelezővel devizaalapú, változó futamidejű kölcsönszerződést kötöttek, fix összegű törlesztőrészekkel. A szerződés egyedi részében rögzítették, hogy a kölcsön összege 5 360 000 forint, s az induló futamidő 120 hónap. Feltüntették, hogy a kölcsönszerződés devizaalapú, kamat- és árfolyamváltozásból eredő kamat- és árfolyam-különbséggel induló. Ügyleti kamatként 7,12 %-ot állapítottak meg. Megállapodtak abban, hogy „az induló futamidő az általános szerződési feltételek szerint számított kamat- és árfolyamváltozás függvényében módosulhat oly módon, hogy a havi törlesztőrészek összege nem, csak a száma változik. Az egyes havi törlesztőrészek naptári dátum szerinti esedékességeit, a várható tőke-kamat megoszlását a mindkét fél által aláírt „kölcsönszerződés fizetési ütemezés”-melléklete tartalmazza. A törlesztőrészek tényleges tőke-kamat megoszlását a bank által az adósnak legalább negyedévente megküldött számlalevél tartalmazza.

Az általános szerződési feltételekben szabályozott törlesztőrészlet változás az alábbi két tényező jelen szerződésben meghatározott időpontban és mértékben történő változásának függvénye:

„CHF (SVÁJCI FRANK) (L)IBOR
CHF (SVÁJCI FRANK) árfolyam”

Az általános szerződési feltételek 7. pontja akként szól, hogy „Attól függően, hogy a szerződő felek az egyedi kölcsönszerződésben hogy állapodnak meg, jelen szerződés törlesztőrészletei fixek, vagy változóak, valamint változó törlesztőrészletek esetén a kölcsön-törlesztőrészletek az egyedi kölcsönszerződésben meghatározott tényezők változása alapján vagy forint, vagy deviza alapon változnak a jelen általános szerződési feltételekben foglaltak szerint.

Törlesztőrészlet-különbözetten deviza alapú kölcsön esetén a jelen szerződés szerint számított kamat-különbözetet és az árfolyam-konverziót is tartalmazó árfolyam-különbözetet, forint alapú kölcsön esetén a jelen szerződés szerint számított kamat-különbözetet kell érteni.

Törlesztőrészlet változása devizaalapú kölcsön esetén

A) DEVIZAALAPÚ kölcsön esetén a törlesztőrészlet(ek) változása - amennyiben a szerződő felek az egyedi kölcsönszerződésben másként nem állapodtak meg - az alábbi két tényező jelen szerződésben meghatározott időpontokban (mérési időpontok) és mértékben történő változásának függvénye:

- DEVIZA KAMAT (3 hónapos DEVIZA-hitel-kamat Londonban, kivéve EURO esetén Brüsszelben),

amennyiben a mérési időpontban érvényes DEVIZA KAMAT a szerződés megkötését megelőző napon érvényes DEVIZA KAMAT-hoz képest változott

- DEVIZA-árfolyam, amennyiben a kölcsönszerződés napját megelőző munkanapon érvényes DEVIZA OTP Bank Nyrt. deviza külkereskedelmi vételi árfolyama (a továbbiakban: Devizavételi árfolyam) eltér a mérési időpont napját megelőző munkanapon érvényes DEVIZA OTP Bank Nyrt. deviza külkereskedelmi eladási árfolyam 2%-kal növelt értékétől (továbbiakban: Devizaeladási árfolyam).

A Finanszírozó vállalja, hogy minden naptári évben megvizsgálja, hogy a gépjármű-finanszírozási piac meghatározó szereplői milyen árfolyam-különbözetet (konverziós költséget) érvényesítenek finanszírozási konstrukciókban.

A Finanszírozó kötelezettséget vállal arra, hogy amennyiben a gépjármű-finanszírozási piac meghatározó szereplői közül az általa érvényesített árfolyam-különbözet a legmagasabb, úgy a konverziós költség csökkentése érdekében szerződésmódosító ajánlatot tesz.

Fix törlesztőrészletű devizaalapú változó futamidejű kölcsön esetén az Adós által fizetendő törlesztőrészletek összege nem, csak a száma változik, figyelembe véve a felmerült kamat-különbözetet és az árfolyam-konverziót is tartalmazó árfolyam-különbözetet (törlesztőrészlet-különbözetet).

A szerződő felek az egyedi kölcsönszerződésben a vonatkozó üres rész kitöltésével állapodnak meg a devizanemben és az irányadó deviza kamatban, ezért a jelen általános szerződési feltételekben a DEVIZA KAMAT és DEVIZA-árfolyam helyett az egyedi kölcsönszerződésben meghatározott tényezőket kell megfelelően alkalmazni (behelyettesíteni).

A törlesztőrészlet-változás mérése havonta, a havi törlesztőrészletek szerződés szerinti esedékességekor (mérési időpont) történik, a törlesztőrészlet változásának mértékét a Finanszírozó az alábbi képlet szerint számítja:

Törlesztőrészlet-változás összege = a mérési időpontban esedékes havi törlesztőrészletre eső kamat és árfolyam-különbözet (I.)

A mérési időpontban fennálló, még nem esedékes teljes hátralévő tőketartozásra eső árfolyam-különbözet összege (tájékoztató adat) (II.)."

Az adósok fizetési kötelezettségüknek nem tettek eleget, ezért a hitelező 2017. május 2-án a szerződést azonnali hatállyal felmondta.

A felperes módosított keresetében elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy a felek között a kölcsönszerződés nem jött létre, mert a szerződésben nincs meghatározva a kölcsönösszeg devizában, csupán forintban, s a tartozás devizában való mértéke nem számítható ki, azaz e kérdésekben konszenzus a szerződő felek között nem jött létre. Hivatkozott arra, hogy a kölcsön folyósításának időpontját sem jelöli meg a szerződés, és nem tünteti fel azt sem, hogy melyik napi árfolyamot alkalmazza a törlesztőrészlet összegének megállapítása során a hitelező, azon belül pedig nem tisztázott, hogy a több napi árfolyam közül melyiket kell figyelembe venni. Ekként megállapíthatatlan, hogy a felperes milyen összegű törlesztőrészletet köteles fizetni.

Hivatkozott arra, hogy a kölcsönszerződést az I. rendű alperes képviselőjeként az autószalon alkalmazottja írta alá, ő azonban sem álképviselőnek, sem megbízás nélküli ügyvivőnek nem tekinthető, ekként az erre vonatkozó jogszabályok az eljárása megítélése során nem vehetők figyelembe. Hangsúlyozta, hogy a szerződést aláíró személy a kölcsönszerződést a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 2. számú melléklet I.12. pontja által szabályozott ügynöki minőségben sem írhatta volna alá. Az I. rendű alperes által az eljárás során becsatolt, a szerződést aláíró személy részére adott meghatalmazásra akként reagált, hogy az egy adott ügykörre vonatkozó meghatalmazás és miután nem a meghatalmazó munkavállalóját jogosítja fel a szerződés aláírására, érvényesnek nem tekinthető a Gt. 29. § (2) bekezdésében írtakra figyelemmel.

Másodlagosan kérte annak megállapítását, hogy a kölcsönszerződés mellékletét képező általános szerződési feltételek 7. pontja a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: DH1 törvény) 4. § (1) bekezdése szerinti kikötésnek minősül, mert az abban írott feltételek tartalmuk szerint a fogyasztó fizetési kötelezettségének, költségének a bank által eldöntött emelését eredményezik, s egyoldalú kamat-, díj-, költségemelés tesznek lehetővé akkor is, ha szövegszerűen nem a bank egyoldalú jogosultságát deklarálják. A feltétel egyébként nem világos, nem egyértelmű, az alapján nem állapítható meg, hogy milyen mértékben változhat az adós fizetési kötelezettségének mértéke. Ebből következően pedig a fogyasztó nem tudja megfelelően felmérni az általa vállalt kötelezettséget, az ÁSZF idézett pontja nem átlátható.

Harmadlagosan kérte annak megállapítását, hogy az általános szerződési feltételek 7. pontja nem vált a szerződés részévé a Ptk. 205/B. § (2) bekezdése alapján, mert annak tartalmát nem ismerte meg a szerződés aláírását megelőzően.

A felperes kifejtette, hogy megítélése szerint a kereseti kérelmei nem a szerződés érvénytelenségének vagy részleges érvénytelenségének megállapítását kérő kérelmek, ezért a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezések-ről szóló 2014. évi XL. törvény (a továbbiakban: DH2 törvény) 37. §-a szerinti jogkövetkezmény alkalmazását nem kell kérnie.

Az I. rendű alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes költségben való marasztalását kérte. Hivatkozott arra, hogy az adott ügyben nincs helye a Pp. 123. §-a szerinti megállapítási kereset előterjesztésének, mert a felperesnek nincs olyan joga, amelyet meg kellene óvni. Hangsúlyozta, hogy a felek megállapodtak abban, hogy az árfolyam és kamatváltozás miatti fizetési kötelezettség-növekedést a felperes a futamidő végén többlet törlesztőrészletekben fizeti meg, külön elszámoló levél alapján, így e tekintetben egyező akaratnyilvánításuk megtörtént. E megállapodás figyelembevételével egyébként 2008. november 10-én a szerződést módosították, tőkésítették a felperes felgyült tartozását, s meghosszabbították a futamidőt a havi törlesztőrészlet

összegének csökkentése mellett. Előadta, hogy sor került a szerződés forintosítására, ezt a felperes elfogadta, így az árfolyamkockázat a továbbiakban őt nem terheli. Csatolta a felperessel és II. rendű alperessel kötött kölcsönszerződést aláíró személy részére a pénzintézet által adott üzleti meghatalmazást, melyre utalással hangsúlyozta, hogy a szerződés szabályszerű aláírása megtörtént. Rámutatott, hogy a kölcsönszerződés „a kölcsönnyújtás feltételei” című részben tartalmazza, hogy a szerződés devizaalapú, az „általános szerződési feltételek” című okirat pedig címében is jelzi, hogy az devizaalapú konstrukcióra vonatkozik. A devizaalapú kölcsönszerződés jellegre tekintettel rendezi az általános szerződési feltételek című okirat 7. és 9. pontja a törlesztőrészlet számítási módját. Megállapítható a felperes kölcsönkérelméből is, hogy abban svájci frank alapú kölcsönt igényelt és a kockázatfeltáró nyilatkozat is rögzítette, hogy a kölcsön deviza-alapú. Mindezekre figyelemmel a felperes nem lehetett tévedésben a szerződés jellegét illetően. A kölcsön összege valóban csak forintban van meghatározva, az ÁSZF alapján azonban a kölcsön devizaösszege megállapítható, a kölcsön devizaértéke kiszámítható, a Kúria 6/2013. számú Polgári jogegységi határozatában foglaltaknak megfelelő módon. Rámutatott, hogy az általános szerződési feltételek 7. pontjában írt képlet alkalmazásával az alkalmazott bázis árfolyam megállapítható. A bázis árfolyamot a felek a szerződés megkötésekor a szerződés megkötését megelőző napon irányadó vételi árfolyamhoz igazították és annak konkrét mértékét a kölcsönszerződés elválaszthatatlan mellékletét képező fizetési ütemezésben rögzítették. Hangsúlyozta az I. rendű alperes, hogy sem a szerződéskötéskor, sem a perindításkor nem volt olyan jogszabályi rendelkezés, mely a devizaalapú kölcsönszerződések esetén kötelezővé tette volna a kölcsön összegének devizában való meghatározását is. Kifejtette, hogy a havi törlesztőrészlet változás összegének kiszámítási módját az általános szerződési feltételek 7. pontjában írt képlet tartalmazza. Vitatta, hogy ne lett volna megállapítható, hogy ha több árfolyamot tesz közzé egy napon az OTP Bank, azok közül melyik tekinthető, tekintendő az irányadó árfolyamnak, ezt ugyanis az OTP Bank honlapján közzétették, aszerint pedig a mindennapi utolsó árfolyam az irányadó. Rámutatott, hogy a harmadlagos kereseti kérelem alapjaként megjelölt Ptk. 205/B. § (2) bekezdésére való utalás nem megalapozott, mert az ÁSZF 7. pontja nem tér el a szokásos szerződési gyakorlattól.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította, s kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az I. rendű alperesnek 80 000 forint perköltséget, míg az államnak 321 600 forint kereseti illetéket.

A határozata indokolásában rögzítette, hogy a Pp. 123. §-ában írt megállapítási kereset előterjesztésének feltételei fennállottak, tekintettel arra, hogy az I. rendű alperes a szerződést felmondta, annak következményeként az adósok tartozása egy összegben esedékessé vált, s ez a kölcsön fedezetét képező, hatályában felfüggesztett, a kölcsön összegének felhasználásával is megvásárolt gépjármű adásvételi-szerződés hatályossá válását eredményezte, azaz a felperes jogmegóvási szükséghelyzetben terjesztette elő keresetét.

Hangsúlyozta, hogy a felek kölcsönszerződése fogyasztói kölcsönszerződés és annak egyedi megtárgyalására nem került sor.

Az elsőfokú kereseti kérelemmel összefüggésben kifejtette, hogy a kölcsönszerződés a szerződés tárgyát 5 360 000 forintban határozta meg, ugyanakkor maga a szerződés és más okiratok is rögzítették, hogy a kölcsönszerződés devizaalapú. A Kúria 6/2013. számú Polgári jogegységi határozatára utalással rámutatott, hogy a devizaalapú hitel-, kölcsön- és pénzügyi lízingszerződések devizaszerződések. A Kúria 1/2016. számú Polgári jogegységi határozatában pedig azt állapította meg, hogy az ilyen szerződés abban az esetben is megfelel a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 213. § (1) bekezdés a) pontjában előírt követelménynek, ha a szerződés a kölcsön összegét csupán forintban határozza meg, feltéve, hogy az így meghatározott kölcsönösszeg devizában kifejezett egyenértéke pontosan kiszámítható. Az

adott esetben az általános szerződési feltételek 7. pontja tartalmazza azt a képletet, amely a törlesztőrészlet-különbözet kiszámítására vonatkozik. Annak értelmében a kölcsön teljes összegét illetően a kölcsönszerződés megkötését megelőző munkanapon érvényes CHF OTP Bank Rt. forint vételi árfolyama az irányadó, mely az ÁSZF 7. pont (1) bekezdéséből következik, míg ugyanezen pont (2) bekezdése alapján egyértelmű, hogy az ott rögzített EU LIBOR, illetőleg EURO árfolyam helyett az egyedi megállapodásra tekintettel a CHF LIBOR, illetőleg a CHF árfolyam alkalmazandó az ügyletre. Értelemszerűen többszöri napi jegyzés esetén az utolsó állapot az irányadó, melyről az I. rendű alperes a honlapján is tájékoztatást ad. Önmagában azt, hogy a kölcsön összegének, illetőleg a törlesztőrészletek összegének kiszámítása fokozott odafigyelést, matematikai műveletek elvégzését, esetleg különleges szakértelmet igényel, nem tartotta a szerződést érvénytelenné, létre nem jötté minősítő körülmény-nek. Hangsúlyozta, hogy a kamat/árfolyam a pénzpiaci viszonyok függvényében változik, így azt előre pontosan, számszerűen nem lehetett meghatározni, csupán a mértékadó devizanemet és a kiszámításhoz szükséges képletet lehetett meghatározni, amely megtörtént és ez a jogegységi határozatokban foglaltaknak megfelelő volt. Kiemelte, hogy a kölcsönszerződéssel egyezően a „fizetési ütemezés” az ügyleti kamat mértékét 7,12 %-ban határozta meg, azzal, hogy a mellékletben foglalt törlesztő-részletek a futamidő alatt a kölcsönszerződés általános szerződési feltételeiben, illetőleg egyedi részében foglaltak szerint változhatnak. Megállapítható volt az ÁSZF alapján a folyósítás időpontja is, az 5. pont értelmében a szerződés egyedi részében meghatározott gépkocsi átadás-átvételének időpontja előtti 10. napot kellett a kölcsönfolyósítás napjának tekinteni. Egyértelműen megjelölték a törlesztőrészletek összegét is, ugyanis a felperes azt a konstrukciót választotta, amelyben a törlesztőrészletek fixek és a futamidő változik. Maga a kölcsönszerződés egyedi része, illetve a fizetési ütemezés is meghatározta a törlesztőrészletek összegét 62 568 forintban.

Alaptalannak találta a szerződés aláírásának hiányára vonatkozó felperesi érvelést is.

Az eljárás során ugyanis az I. rendű alperes becsatolta azt a meghatalmazást, amely a Ptk. 219. § (1) bekezdése szerinti ügyleti képviselőre jogosította fel a felperessel és a II. rendű alperessel kötött szerződést aláíró személyt. A meghatalmazás ügyleti meghatalmazás volt, nem egy adott ügykörre vonatkozó meghatalmazás, ekként a felperes Gt. 29. § (2) bekezdésére való hivatkozását értelmezhetetlennek találta.

A másodlagos kereseti kérelemmel összefüggésben kifejtette, hogy bár a felperes előadása szerint nem a szerződés érvénytelenségének vagy részleges érvénytelenségének megállapítását kérte a DH1 törvény 4. § (1) bekezdésére való utalással, tekintve, hogy az a hitelező részére a szerződés egyoldalú módosításának lehetőségét biztosítja és emiatt tisztességtelen, a kérelem tartalma szerint mégis annak minősül, nem értékelhető másként, ezért a DH2 törvény 37. § szerinti jogkövetkezmény alkalmazására is kiterjedő kereseti kérelmet kellett volna előterjesztenie a felperesnek. Erre a bíróság fel is hívta, a felhívásban foglaltaknak azonban a felperes nem tett eleget, ezért e kereseti kérelem érdemi vizsgálatára nem kerülhetett sor. Megjegyezte ugyanakkor, hogy a per megszüntetésének nem volt helye a felperes e mulasztására figyelemmel, mert egyéb kereseti kérelmeket is előterjesztett.

A harmadlagos kereseti kérelem kapcsán rámutatott, hogy az azzal kapcsolatos felperesi tényelőadás nem a Ptk. 205/B. § (2) bekezdésében írtaknak feleltethető meg, hanem az (1) bekezdésben írtaknak, ám egyik esetben sem alapos a felperes igénye. Az alperes ugyanis a felperes állításával szemben lehetővé tette az általános szerződési feltételek megismerését, s az egyedi kölcsönszerződésben az adós is elismerte, hogy az az általános szerződési feltételekkel együtt érvényes, annak átvételét, megértését a szerződés aláírásával igazolta is. A keresetben vitatott ÁSZF 7. pontja pedig az egyedi

kölcsönszerződésben is szerepel. Ugyanakkor a perbeli szerződés a szokásos szerződési gyakorlatnak megfelelő, attól nem eltérő volt, így a Ptk. 205/B. § (2) bekezdése szerinti külön kifejezett figyelemfelhívásra nem volt szükség a szerződés érvényes létrejöttéhez.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen kérte annak megváltoztatását, keresetének megfelelő határozat hozatalát. Másodlagosan indítványozta az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság utasítását a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára. Kérelmet terjesztett elő az eljárás felfüggesztése iránt az Európai Unió Bírósága előtt C-51/17., illetve C-483/16. számon folyó előzetes döntéshozatali eljárások befejezéséig. Az elsődleges kereseti kérelmével összefüggésben hangsúlyozta, hogy az elsőfokú eljárás során kifejtett indokait változatlanul fenntartja, s álláspontja szerint a törvényszék az ítéletében tévedett, amikor törlesztőrészletről és annak kiszámíthatóságáról írt, holott a törlesztőrészlet nem egyenlő az adós tartozásával, a kölcsönösszeggel. Azzal ugyan tisztában volt az adós, hogy a törlesztőrészletek összege, illetve száma az árfolyam-mozgás kapcsán változhat, arról azonban nem kapott tájékoztatást, hogy az árfolyam-mozgás a tőketartozásra is kihat, így a kölcsönösszeg meghatározása kérdésében a felek között konszenzus nem volt. Nem megfelelő megítélése szerint az a szabályozás, mely a kölcsönösszeg meghatározottságát az OTP Bank Nyrt. devizavételi árfolyamára való hivatkozással állapítja meg, hiszen az OTP naponta több árfolyamot is megad, azt maga alakítja, ellenőrizhetetlen módon.

Kifogásolta, hogy a másodlagos kereseti kérelme tartalmi vizsgálatára nem került sor, ám véleménye szerint ennek oka az, hogy a kereseti kérelmét az elsőfokú bíróság tévesen értékelte, amikor azt a DH törvények hatálya alá tartozónak minősítette. Hangsúlyozta, hogy nem az érvénytelenség megállapítása iránti keresetet fogalmazott meg másodlagos kérelmében.

Előadta, hogy a tényállás feltárása sem történt meg kellő mértékben, ez pedig indokoltá teszi az ítélet megalapozatlanság miatti hatályon kívül helyezését.

A megjelölt két előzetes döntéshozatali eljárásra figyelemmel kérte a per tárgyalásának felfüggesztését.

Az I. rendű alperes ellenkérelmében az első fokú ítélet helybenhagyását és a felperes költségben való marasztalását kérte. Fenntartotta az elsőfokú eljárás során előadott érveit, a szerződés létre nem jötté körében kiemelte, hogy a tartozás összege nem egyenlő a kölcsönösszeggel, hiszen a pénzügyintézet jogszerűen kér kamatot is, a tartozás összege pedig a szerződéskötés időpontjában a törlesztőrészletek összege, melyet az egyes esedékességek korrigálni kell a kamat- és árfolyamváltozás miatt. Ezt az összeget a szerződés törlesztőrészlet-különbözetnek hívja, kiszámításakor pedig az esedékességet megelőző napi árfolyamot kell figyelembe venni az ÁSZF értelmében. Hangsúlyozta, hogy a felperes maga is elismerte, hogy tisztában volt a törlesztő összegek számának esetleges változási lehetőségével, amely igazolja, hogy a konstrukciót ismerte. Utalt a Kúria 6/2013. számú jogegységi határozatára, amely egyebek mellett kifejtette, hogy a pénzügyintézet tájékoztatási kötelezettsége nem terjedhetett ki az árfolyamváltozás várható irányára, előre nem látható mértékére, a kockázat reális voltára, valószínűségére.

A másodlagos kereseti kérelemmel összefüggésben rámutatott, hogy az elsőfokú eljárás során is hivatkozott arra, hogy az ÁSZF 7. pontjából az, hogy az árfolyam változhat és ez kihat az adós fizetési kötelezettségére, valamint az, hogy ezt a felperes milyen módon fizeti meg, háromhavonta vagy a futamidő meghosszabbításával, egyedileg megtárgyaltnak minősül, ezért nem tekinthető általános szerződési feltételnek. A 7. pont egyéb részeit a felek nem tárgyalták meg, azonban az

általános szerződési feltételek alkalmazására jogszerűen került sor, annak megismerhetőségét a pénzintézet biztosította az adós részére, így az ÁSZF a szerződés részévé vált.

Rámutatott, hogy a C-483/16. számú előzetes döntéshozatali eljárás érvénytelenségi keresetekkel kapcsolatos, a felperes pedig ilyen kereseti kérelmet nem terjesztett elő, míg a C-51/17. számú eljárás időközben befejeződött.

Az ítéletablának mindenekelőtt az eljárás felfüggesztése iránti kérelemről kellett döntenie.

Az Európai Unió Bírósága előtt C-51/17. szám alatt folyt eljárás - miként arra az alperes utalt - befejeződött. Tárgya egyébként az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési feltétel tisztességtelenségének vizsgálatával volt kapcsolatos. Ilyen kérdés e perben nem merült fel, ezért ez az eljárás még folyamatban léte esetén sem szolgálhatott volna a felfüggesztés indokául.

A C-483/16. számon ugyancsak befejeződött eljárás tárgya a DH2 törvény 37. §-a alapján a perindításhoz elengedhetetlen elszámolás fogyasztói kidolgozásának szükségessége az uniós fogyasztóvédelmi szabályok fényében. A magyar törvényi szabályozás értelmében ugyanis megállapítási kereset előterjesztésének ilyen esetben nincsen helye, csak a jogkövetkezményre kiterjedő marasztalási kereset nyújtható be. A DH1 törvény 3. § (5) bekezdése írta elő, hogy a pénzügyi intézményeknek a fogyasztóval a külön törvényben meghatározott módon el kell számolnia, ezzel elkerülve a tömeges számadási, elszámolási, érvénytelenségi pereket (árfolyamrés tisztességtelensége, az egyoldalú kamat-, költség- és díjemelés). Ez a külön törvény a DH2 törvény. Amennyiben a felperes álláspontja az, hogy az ÁSZF 7. pontja keresetben felhívott részei a DH1 törvény 4. § (1) bekezdése szerint minősülne, az egy peren kívüli eljárásra tartozó kérdés.

A Bíróság kimondta, hogy a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv (a továbbiakban: az Irányelv) 7. cikkét akként kell értelmezni, hogy azzal elvileg nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely különleges eljárási követelményeket állapít meg az olyan fogyasztók által indított keresetek vonatkozásában, akik a kölcsön folyósítására alkalmazandó árfolyam és a kölcsön törlesztésére alkalmazandó árfolyam közötti eltérésre vonatkozó feltételt és/vagy a kölcsönadó számára a kamatok, díjak és költségek emelését lehetővé tevő egyoldalú szerződésmódosítási jogra vonatkozó feltételt tartalmazó, devizában nyilvántartott kölcsönszerződéseket kötöttek, feltéve, hogy az ilyen szerződésben foglalt feltételek tisztességtelen jellegének megállapítása lehetővé teszi azon jogi és ténybeli helyzet helyreállítását, amelyben a fogyasztó e tisztességtelen feltételek hiányában lett volna.

Az ítéletábla megítélése szerint az elsőfokú bíróság ítélete nem megalapozatlan, az ügy elbírálásához szükséges mértékben a tényállást teljeskörűen tartalmazza, ezért az ítélet Pp. 252. § (3) bekezdése alapján történő hatályon kívül helyezésének nincsen alapja. Megjegyzi az ítéletábla, hogy ilyen okot konkrétan a felperes sem nevesített.

Az ítéletábla a fellebbezést érdemben alaptalannak találta.

A szerződés létre nem jötte kérdésében az elsőfokú bíróság által kifejtett indokokkal mindenben egyetért, azt megismételni nem kívánja, csupán a fellebbezésben írtak kapcsán hangsúlyozza, hogy a felperes fellebbezési érvelésével szemben a törvényszék nem azt fejtette ki, hogy a törlesztőrészlet meghatározottságából következik a kölcsönösszeg meghatározottsága, hanem azt taglalta - helyesen -, hogy egymástól függetlenül mindkettő meghatározható, kiszámítható, miként a tőke és a kamat is.

A tőketartozás egyébként csupán egy elméleti szám, az adós teljesítési kötelezettségének mértékét nem tükrözi.

A másodlagos kereseti kérelem kapcsán a felperes hangsúlyozta, hogy nem érvénytelenségi pert indított, hanem annak megállapítását kéri, hogy az ÁSZF 7. pontja a DH1 törvény 4. § (1) bekezdése szerinti kikötés. Miként az előzőekben az ítéletábra kifejtette, a DH1 törvény 4. §-ára való hivatkozás esetén a DH2 törvény szerinti elszámolásnak van helye, az erre alapított tényállás peres eljárás tárgya nem lehet [2014. évi XL. törvény 18. § (1) bekezdés]. Ezen kereseti kérelem elutasításának tehát nem az az indoka, hogy a felperes a bíróság felhívása ellenére a jogkövetkezményre is kiterjedő elszámolást nem terjesztett elő, hanem hogy ilyen hivatkozással, mint amit másodlagos kereseti kérelmében megfogalmazott, perindításra nincs lehetőség.

A harmadlagos kereseti kérelemmel összefüggésben a fellebbezés az elsőfokú eljárásban előadottakhoz képest újdonságot nem tartalmaz, további érveket a felperes nem sorolt fel, az e körben kifejtett ítéletbeli indokok megismétlése szükségtelen.

Mindezekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét az indokolás csekély pontosításával helybenhagyta a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében köteles az I. rendű alperes részére fellebbezési eljárási költség megfizetésére. E címen az ítéletábra az I. rendű alperes képviselőjének munkadíját számolta el, melynek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése alapján állapított meg a (6) bekezdés szerinti mérsékelt összegben, mert azt tartotta arányban állónak az I. rendű alperes képviselője által kifejtett munkával.

A felperes illetékfeljegyzési joga folytán feljegyzett fellebbezési illetéket az eredménytelen fellebbezés következtében a felperesnek kell megfizetnie a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Debrecen, 2018. december 6.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -